

ARJEPLOGS
KOMMUN
ÁRJEPLUOVE KOMMUVNNA

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Kopia:
anna.berglund@regeringskansliet.se

Yttrande över promemoria om förbud mot och begräsningar för terrängkörning i en kommun, Dnr M2017/02880/R

Kommunstyrelsen beslutade 2017-12-04 att delegera till kommunstyrelsens ordförande att besvara rubricerad remiss. Nedanstående synpunkter lämnas.

Arjeplogs kommun betonar vikten av att beslut ska fattas så nära lokalt berörda som möjligt. Föreslagna ändringar av terrängkörningslag och förordning är därför ytterst angelägna. Det är dessutom viktigt att förändringarna kan genomföras och träda i kraft så snart som möjligt.

Bakgrund till kommunens ställningstagande framgår av bifogat svar på remiss från länsstyrelsen i annat ärende angående SSR's ansökan om skoterförbud (KS 2017-12-04 § 259). Departementet är välkommet att höra av sig om ytterligare underlag önskas.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Britta Flinkfeldt'.

Britta Flinkfeldt

Kommunstyrelsens ordförande

Beslut enligt delegation beslutad av kommunstyrelsen 2017-12-04 § 280.

Bilaga: Kommunstyrelsens beslut 2017-12-04 § 259

Ks § 259

Ks 2017/496

009

Remissyttrande - Tillfälliga skoterförbud från den 2 maj 2018

KOMMUNSTYRELSENS BESLUT

Mot bakgrund av promemoria Dnr M2017/02880/R kompletterar Arjeplogs kommun sitt yttrande med följande:

Kommunstyrelsen föreslår att länsstyrelsen för Arjeplogs kommuns del beslutar om majförbud med undantag för skoterleder och färdstråk inom de områden som samebyarna återkommande, senast år 2017, ansökt och beviljats av kommunen (se kartbilaga). Om förhållanden skulle avvika under vårvintern 2018 jämfört med tidigare år så kan samebyarna ansöka om förändringar och /eller kompletterande områden.

Behov av ytterligare reglering under maj månad i anslutning till skotertäta områden, som längs riksgränsen /Silvervägen och övre Laisdalen, föreslås särskilt analyseras under vintern 2018 i samverkan mellan länsstyrelsen, kommunen, samebyarna, besöksnäring, skoterföreningar och polisen. Insatser för ökad tillsyn bör ges högsta prioritet. Framtagande av underlag och statistik är angeläget. Det kan visa på behov av ytterligare ändamålsenliga regleringar inom Arjeplogs kommun.

Om länsstyrelsen beslutar enligt den schablonmässiga geografiska avgränsningen i ansökan förordas ett beslut för år 2018 från mitten av maj exempelvis måndag 14 maj, och att leder och färdstråk samt sjöisar på vatten upplåttna för fiske är tillåtna i paritet med de återkommande kommunala vårförbuden.

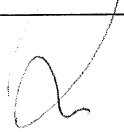
Länsstyrelsen föreslås även, fram till dess kommunen åter kan besluta i ärendena, använda samma fungerande modell som kommunen tillämpat, med rambeslut och samebyns meddelande om verkställighet när renarna nått kalvningslanden från i mitten av april. Den innefattar nära dialog med samebyarna samt remissförfarande och dialog med övriga berörda lokala aktörer. Möjlighet till flexibilitet genom upphävande av förbud i delområden när renar passerat och lämnat områden bör övervägas.

Kommunstyrelsen betonar vikten av att beslut bör fattas så nära lokalt berörda som möjligt. I övrigt lämnas nedanstående synpunkter i ärendet utifrån tidigare gällande förutsättningar.

Omedelbar justering

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Forts.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	---	--	--------------------

Forts.

Ks § 259

Ks 2017/496

009

Remissyttrande - Tillfälliga skoterförbud från den 2 maj 2018

Bakgrund

Länstyrelsen önskar kommunens yttrande angående ansökan om tillfälligt skoterförbud över kommungränserna i Norrbotten mellan 2 maj till 30 juni 2018. Ansökan är inlämnad av SSR i egenskap av företrädare för samtliga samebyar i Norrbotten.

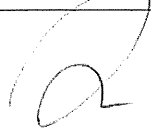
Den avser ett förbud för alla områden ovan trädgränsen i Arjeplogs kommun. Som motiv för ansökan anförs de stora olägenheter för renskötseln som skotertrafik och ökad mänsklig aktivitet medför under perioden och som ger omfattande effekter både ur djurhälso- och ekonomiskt perspektiv. Motiven och lagstöden för ett förbud utvecklas i bilagda ansökan. Jämfört med regleringarna i maj år 2017 innebär ansökan att inga leder eller färdstråk hålls öppna och att förbudsområden tillkommer på ca 19 kvadratmil utöver de ca 18 kvadratmil som utgör permanenta förbudsområden och de ca 19 kvadratmil som utgör återkommande kommunala regleringsområden. Tillkommande områden som tidigare inte omfattats av någon form av reglering under våren är bland annat Niebsurte, delområde vid Pieljekaise, Bartaureområdet, NO Bieskehavire/Lattåive/Fietar/ mot Jokkmokksgränsen, Guijaureområdet, Bäno, Ikesjaureområdet och Buoltestjåkkå/Tjuolmatjåkkå/Vittnak mot Sorselegränsen samt skogsomlanden.

Arjeplogs kommun har i sin tur, i linje med 16 § terängkörningsförordningen och Naturvårdverkets handbok 2005:1, remitterat ansökan till lokala aktörer som skoterklubbar, näringslivsorganisationer och samebyarna i kommunen. Ett flertal skrivelser med synpunkter har inkommit som har beaktats och biläggs yttrande.

Sammanfattande synpunkter

- Arjeplogs kommun delar samebyarnas uppfattning att det finns ett behov av åtgärder för att minska olägenheterna av skotertrafik.
- Möjligheter för skoterkörning för allmänhet och besöksnäring är liksom rennäring av stort allmänt intresse i kommunen.
- Kommunens bedömning är att det behövs ett batteri av insatser för att hitta långsiktigt hållbara lösningar på problematiken.
- Generella regleringar med totalförbud tar inte hänsyn till övriga allmänna intressen och lokala förutsättningar. Ansökan är omfattande.

Forts.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	---	--	--------------------

Forts.

Ks § 259

Ks 2017/496

009

Remissyttrande - Tillfälliga skoterförbud från den 2 maj 2018

- Kommunen föreslår och planerar en rad åtgärder för att bidra till åtgärdande av problematiken. Regleringar, förbättrad tillsyn, minska olägenheter från norsk skotertrafik samt kunskapshöjande insatser bör prioriteras.
- Kommunen hade föredragit att samebyarnas ansökan behandlas hos kommunen för möjlighet till ett mer differentierat beslut angående områdesavgränsningar mm.
- Om länsstyrelsen väljer att inte hänvisa samebyarna till respektive kommun att besluta i ärendet förordas ett beslut för år 2018 från mitten av maj exempelvis måndag 14 maj, och att leder och färdstråk samt sjöisar på vatten upplåtna för fiske är tillåtna i paritet med de återkommande kommunala vårförbuden. Samebyarna bör istället kunna ansöka hos kommunen om att vid behov snabbt stänga vissa leder och färdstråk.
- Arjeplogs kommun samverkar, förutom med lokala aktörer, gärna med länsstyrelsen, övriga fjällkommuner och samebyar i andra delar av länet i frågan.

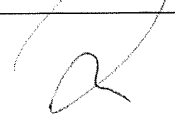
Synpunkter

Den problematik som ligger till grund för ansökan är uppmärksammas i Arjeplogs kommun. Kommunen har i dialog med rennäring, besöksnäring och skoterföreningar de senaste åren identifierat en allvarlig problembild angående skotertrafiken, särskilt i områdena uppe vid norska gränsen och längs Silvervägen. Den tar sig främst uttryck i form av:

- Rennäringen försvåras och påverkas av stora och ökande störningar av skotertrafik
- Besöksnäringen begränsas av oklara förutsättningar och nya förbudsområden
- Ledsystemets ökade belastning och bristande kvalitet

Det kan konstateras att nuvarande former för skotertrafik begränsar lokal näringslivsutveckling (både rennäring och besöksnäring) och attraktivitet i Arjeplogs kommun samt kan ge negativa miljöeffekter. I samverkan med de lokala aktörerna har kommunen beslutat att genomföra ett utvecklingsarbete för en hållbar skotertrafik. Det innefattar en mängd åtgärder bland annat samverkan och utvecklade utökade kommunalt beslutade regleringar. Endast mindre insatser har dock hittills hunnit vidtas. Kommunen kan därför ha förståelse för att samebyarna i kommunen ställt sig bakom den länsgemensamma ansökan, eftersom åtgärder dröjt och situationen förvärrats de senaste åren. Rennäringen har en särställning och en livskraftig rennäring är av stort allmänt intresse för Arjeplogs kommun.

Forts.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
EG		

Forts.

Ks § 259

Ks 2017/496

009

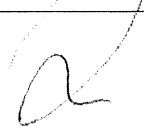

Remissyttrande - Tillfälliga skoterförbud från den 2 maj 2018

Kommunen anser dock även att skoterkörning är av stort allmänt intresse för Arjeplogs kommun. Det utgör ett väsentligt inslag i besöksnäringen. Arjeplog är förmodligen den kommun i regionen som mest utmärker sig som destination för skoterturism. Flera företag har i linje med det beviljats företagsutvecklingsstöd av länsstyrelsen för verksamhet baserad på skoterkörning. Möjlighet till skoterkörning är också av betydande allmänintresse som en av de friluftaktiviteter som gör kommunen attraktiv som livs- och boendemiljö i konkurrens med andra kommuner och regioner. Det innebär en möjlighet för många att komma ut i fjällområdet, även äldre, barn och människor med funktionsvariationer. Det är en platspecifik tillgång som kan utgöra ett särskilt mervärde för de fåtal som bor, verkar och är skrivna i kommunen. En förutsättning för en hållbar och utvecklingsfrämjande skoterkörning och skoterbaserad besöksnäring är givetvis att den bedrivs förenligt med terrängkörningslagstiftning, rennäringslag och andra lagar och regler, så att varken enskilda eller allmänna intressen skadas. Den måste bedrivas så inte det inte uppstår olägenheter för renskötseln.

Mot den bakgrunden delar kommunen samebyarnas och många remissvarandes synpunkter att det finns ett stort behov av åtgärder. Kommunens bedömning är dock att det behövs ett batteri av insatser för att hitta långsiktigt hållbara lösningar på problematiken. Generella regleringar med totalförbud kan ses som en snabb och konkret åtgärd för att minska riskerna för skada i rennäringslagen, men tar då inte hänsyn till övriga allmänna intressen och lokala förutsättningar. Vid renskötselns utövande ska också hänsyn tas till andra intressen, parallellt med att riskerna för att skotertrafik stör, förstör, bryter mot rennäringslagen minskas och förebyggs. Kommunen avser att prioritera de åtgärder som kommunen kan bidra med för detta och förhoppningsvis kan resultat uppnås redan vårvintern 2018. Ambitionen är att det senast till nästkommande skotersäsong ska vidtagits många fungerande åtgärder. Utifrån tidigare dialoger med samebyar, besöksnäring och skoterföreningar planeras bland annat:

Utvecklad samverkan och regleringsområden: Genom fördjupad lokal samverkan ytterligare utveckla systemet för kommunala beslut om regleringar till skydd för renskötseln. Det handlar exempelvis om framförhållning, flexibilitet, snabb handläggning, särskild kanalisering av friåkning, förbudsområden, möjligheter att öppna och stänga områden och undantag för kommuninnevånare. Områdesvisa lokala anpassningar till respektive samebys och andra lokala aktörers behov är angelägna. Fördelarna med beslut på lokal nivå bedöms i dagsläget överväga de resurser som kommunen måste lägga ner i förhållande till att regleringar beslutas på regional nivå.

Forts.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
			

Forts.

Ks § 259

Ks 2017/496

009

Remissyttrande - Tillfälliga skoterförbud från den 2 maj 2018

Utökad och förbättrad tillsyn - Åtgärder för att allmänhet, besöksnäring och samebyar i högre utsträckning anmäler de överträdelser av terrängkörnings- och rennärlingslag som sker. Lokala företrädare för polisen har meddelat att man är intresserade av och avser att utveckla formerna för en förstärkt tillsyn i samverkan med andra aktörer. Även andra system som naturvakter med tillsynsansvar kan övervägas, som tillämpas i andra fjällkommuner.

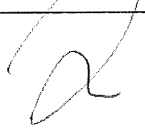

Minska olägenheter från norsk skotertrafik - Kommunen har tills vidare med stöd av företrädare för både rennäring och besöksnäring ställt sig avvisande till anläggande av anslutande skoterleder från norsk sida. Dialog har påbörjats och ska intensifieras med norska grannkommuner om problematiken. Ett eventuellt kommunalt beslutat regleringsområde för skotertrafik längs Silvervägen och/eller i en zon längs riksgränsen diskuteras redan för vårvintern 2018 liksom offensiv skyltning och information riktad mot målgruppen.

Förebyggande av brott mot rennärlingslagen och terrängkörningslagen i övrigt – Ökade insatser för informations- och kunskapsspridning om gällande lagstiftning och vad man som skoterförare ska känna till och tillämpa. Riktade insatser mot målgruppen friåkare. Särskilda föreskrifter i kommunala regleringsbeslut kan införas exempelvis för att förebygga bristande hundhållning och brott mot 93§ rennärlingslagen.

När det gäller ansökt majförbud för år 2018 hade kommunen föredragit att samebyarna ansökt hos kommunen för möjlighet till ett mer differentierat beslut exempelvis avseende områdesavgränsningar, öppna och stängda leder/färdstråk och anpassade föreskrifter. Förhoppningen är att planerat utvecklingsarbete kan medföra minskade störningar och robusta former för kommunala regleringar så att samebyarna kommande år finner att det uppfyller deras behov. Vissa år medger snöförhållandena att man i förenlighet med terrängkörningslagen kan framföra skoter långt in i maj. Flera sjöar är också upplåtna för fiske året runt och andra till en bit in maj. Om länsstyrelsen väljer att inte hänvisa samebyarna till respektive kommun att besluta i ärendet förordas ett beslut för år 2018 från mitten av maj exempelvis måndag 14 maj, och att leder och färdstråk samt sjöisar på vatten upplåtna för fiske är tillåtna i paritet med de återkommande kommunala vårförbudena. Samebyarna bör istället kunna ansöka hos kommunen om att vid behov snabbt stänga vissa leder och färdstråk.

Även om det är angeläget med lokala anpassningar av regleringar är regional samverkan och utveckling i skoterfrågorna angelägna. Arjeplogs kommun samverkar gärna med Länsstyrelsen, övriga fjällkommuner och samebyar i andra delar av länet i frågan.

Forts.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
			

Forts.

Ks § 259

Ks 2017/496

009

Remissyttrande - Tillfälliga skoterförbud från den 2 maj 2018

Beslutsunderlag

Allmänna utskottets förslag till beslut § 75, 2017-11-20.

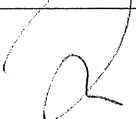
Tjänsteutlåtande utvecklingsstrateg Ingela Edholm Forsberg, 2017-11-01.

Begäran om yttrande från Länsstyrelsen Norrbotten angående tillfälligt skoterförbud från 2 maj.

Beslutsexpediering

Länsstyrelsen Norrbotten.

Utvecklingsstrateg.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
